

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Erfaringer fra tilsynspraksis

Geir Holen

Seksjonssjef

Seksjon for verdipapirtilsyn

Verdipapirseminaret 1/2013

Stedlig tilsyn - oversikt

Finanstilsynet (FT) gjennomførte i alt 15 stedlige tilsyn hos verdipapirforetak i 2012

Så langt i 2013:

To foretak har fått sine tillatelser tilbakekalt for alvorlige og systematiske brudd på regelverket

I ett foretak ble det konstatert alvorlige og systematiske brudd
- Tillatelsene ble tilbakelevert før endelige merknader var utferdiget

Noen observerte problemområder

Overskridelse av tillatelsene; grensen mot andre investeringstjenester

Plasseringer

«...legger til grunn at foretaket har stått for utarbeidelsen av informasjonsmateriale til potensielle investorer i investeringsselskapene, oppsøkt potensielle investorer med tilbud om tegning, forestått mottak av tegningsblanketter, sørget for innbetalinger og hatt fullmakt til å belaste investorenes konti i forbindelse med tegningen.»

FINs vedtak av 1. november 2011

«Foretaket har, slik Finanstilsynet vurderer det, opptrådt som en mellommann på vegne av en utsteder og formidlet tilbud om tegning av instrumenter. Finanstilsynet viser bl.a. til at det er Foretakets kunder som er kontaktet, Foretaket er oppgitt som kontaktperson i informasjonsmemorandumet som er gitt til investorene, og tegning skulle skje ved at investor ga Foretaket fullmakt til å tegne aksjer på vedkommendes vegne i emisjonen.»

FTs vedtak av 6. mai 2013

Noen observerte problemområder forts.

Overskridelse av tillatelsene; grensen mot andre investeringstjenester

Aktiv forvaltning

«I den grad investeringskomiteen mener det er grunnlag for å gi råd om endringer i kundens portefølje, sendes likelydende SMS-er til samtlige kunder med Investeringskonto med Foretakets anbefaling.Foretaket utfører transaksjonen dersom kunden besvarer bekreftende med "OK" på denne SMS.»

FTs vedtak januar 2013

«I forbindelse med det kundeforholdet som Finanstilsynet har kommentert særskilt i foreløpig rapport fremkommer det flere tilfeller der det er klare indikasjoner på at megler tar investeringsbeslutninger for kunden, og først informerer kunden om ordren/handelen etter at den er gjennomført.»

FTs vedtak mars 2011

Noen observerte problemområder forts.

Overskridelse av tillatelsene; grensen mot andre investeringstjenester

Egenhandel

Noen observerte problemområder forts.

Grensen mot andre tjenester;

Regnskaps- og forretningsførsel

"Departementet finner at foretaket har utført forretningsførervirksomhet for investeringselskapene uten at det var gitt dispensasjon for slik virksomhet etter vphl. § 10-2 annet ledd, og at dette er overtredelse av vphl. § 10-2 første ledd, Departementet finner videre at klager har forestått regnskapsførsel uten tillatelse fra Finanstilsynet, og uten at vilkåret for unntak fra autorisasjonskravet i regnskapsførerforskriften § 5-1 er oppfylt, slik at foretaket har overtrådt regnskapsførerloven § 1."

FINs vedtak av 1. november 2011

Noen observerte problemområder forts.

Kvaliteten på investeringsrådgivningen er for dårlig

- klare indikasjoner på at kundens interesser blir skjøvet i bakgrunnen
- Manglende kvalitetssikring med salget av produkter
- Bruk av ikke-egnete investeringsstrategier

Kontroll med salget av produkter

- ❑ Viktig at det er en tydelig struktur, skriftlige rutiner der kvalitetskontroll inngår og der man identifiserer hvem disse produktene kan være egnet for.
 - ❑ Kompleksiteten i produktet kan gjøre at det bare er egnet for en begrenset kundekrets
 - ❑ Påse at informasjonen er korrekt, balansert og at det gis i en forståelig form
 - ❑ Verdipapirforetakets kontrollfunksjon bør være med i prosessen
 - ❑ Dokumentasjon omkring prosessen

Kontroll med salget av produkter forts.

”Finanstilsynet ser alvorlig på at Foretakets kunder har fått svært uriktige opplysninger om xx Warrant og kundens sannsynlighet for å tape hele sin investering. Foretaket forklarer dette med en trykkfeil hos utsteder. Finanstilsynet er imidlertid kritisk til at Foretaket ikke har avdekket feilene ved sin egen gjennomgang. Dette viser, slik Finanstilsynet ser det, at Foretaket ikke har foretatt en tilfredsstillende kvalitetssikring av det materiell som er forelagt kunden. Dette er også klare indikasjoner på at Foretaket og dets rådgivere ikke kan ha satt seg inn i eller forstått produktets egenskaper fullt ut.”

FTs merknad av mai 2012

Investeringsråd knyttet til kortsiktig handel

- ❑ Investeringsstrategier knyttet til hyppig trading er svært risikofylt
 - ❑ Spreaden, kurtasje og finansieringskostnader må hensyntas

- ❑ Forutsetningen må være at den er basert på et velfundert grunnlag
 - ❑ Strategien må etterleves, eller forklares hvorfor man avviker
 - ❑ Betydningen av kundens "aksept"
 - ➡ Velfundert strategi er under enhver omstendighet ingen garanti for et egnet investeringsråd

Tilknyttede agenter

Krav om registrering hos
Finanstilsynet

Begrensning;
agenten kan kun være tilknyttet ett
foretak

Begrensning;
forholdsmessighetskrav mellom
antall ansatte i vp-foretak og antall
ansatte hos agentene

Tilknyttede agenter forts.

Ansvar

”..... mener Finanstilsynet gir investeringsselskapet skylden for agenten X’s kundebehandling. Tilsynet har et poeng. Men det har gått altfor langt i å gjøre oss ansvarlig agenten. Hadde det ikke vært for X hadde vi vært oppe og gått....” Oppslag i DN 16. mai 2013

- Stille krav og ha en tett oppfølging
- Opplæring
- Systemer for kontroll
 - robust compliancefunksjon

FINANSTILSYNET

Revierstredet 3
Postboks 1187 Sentrum
0107 Oslo

www.finanstilsynet.no

